

അതിർത്തി പ്രകാശനത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

ലോകപ്രശസ്ത റിഡ്ഡി

පටුන

- සුදුසු දේශගුණය 02
- නිර්දේශිත ප්‍රභේද 03
- තවාන් පාලනය 04
- වියළි බල්බ නිපදවා ගැනීම ... 08
- කෙණ්‍රයේ සිටුවීම 09
- ජල සම්පාදනය 11
- පොහොර යෙදීම 11
- වල් පැලෑටි පාලනය 13
- කෘමි පාලනය 14
- රෝග පාලනය 16
- අස්වනු තෙලීම හා
ගබඩා කිරීම 19
- සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය 20
- ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය 23
- කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍යයන්
හඳුනාගන්න 24

- ලොකු එනු - ඇලියුම් සීපා
කුලය - ලීලියේසි

1992 යළි කන්තයේදී මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ දඹුල්ල, සීගිරිය, දේවනුව, ගල්වෙල යන ප්‍රදේශවල ලොකු එනු වගාවන් මගින් පමණක් සැපයීමට, ඔක්තෝම්බර් මාසයත් හිඳි දේශීය වාර්ෂික අවශ්‍යතාවයෙන් 40 - 45% පමණ තිෂ්පාදනය කරන ලදී. මෙය විශාල අලෙවි දුෂ්කරතාවයකට හේතු විය.

ගොවීන් හට ඉතා ලාභ ගෙන දෙන වගාවක් වන මෙහි අනාගතය රැඳී පවතින්නේ -

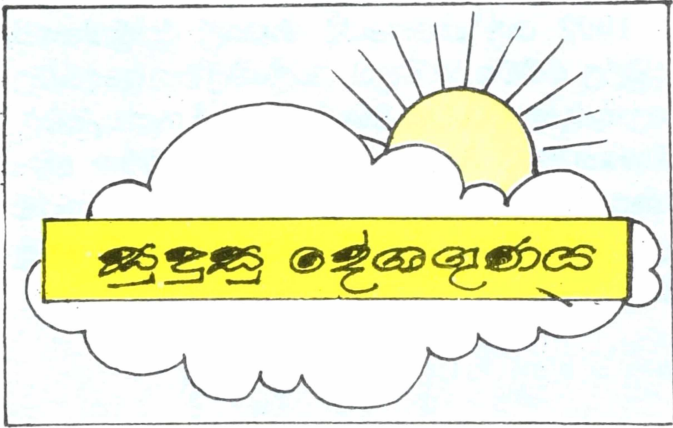
සුළු ප්‍රමාණ වලින් දිගු කලක් තිස්සේ වෙළඳ පොලට ලොකු එනු නිකුත් කිරීමට හැකිවන පරිදි ගොවීන් විසින් තම යළි කන්තයේ අස්වැන්නෙන් කොටසක් හෝ ගබඩා කර තැබීම මගින් සහ -

සුදුසු කාලගුණ තත්වයන් පවතින වසරේ වෙනත් කාලයන්හිදී වගා කිරීමට ඇති හැකියාව සොයා බැලීමට කටයුතු කිරීම මගිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික ලොකු එනු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 50,000 - 60,000 පමණ වේ. මෙයින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් තවම පිටරටින් ගෙන්වනු ලැබේ.

එසේම වැඩි තිෂ්පාදනයක් පවතින කාල වලදී ගොවීන් හට සාධාරණ මිලකට සිය තිෂ්පාදිතය අලෙවි කර ගැනීමට ක්‍රමවත් වැඩි පිළිවෙලක් සකස් වීමද අනිශ්චිත වැදගත්ය.

වසර පුරාම සාර්ථකව ලොකු එනු වගා කළ නොහැකිය. එසේම එය මිරිස්, වී ආදිය මෙන් දිගු කලක් ගබඩා කර තබා ගැනීමටද නොපුරුවන.

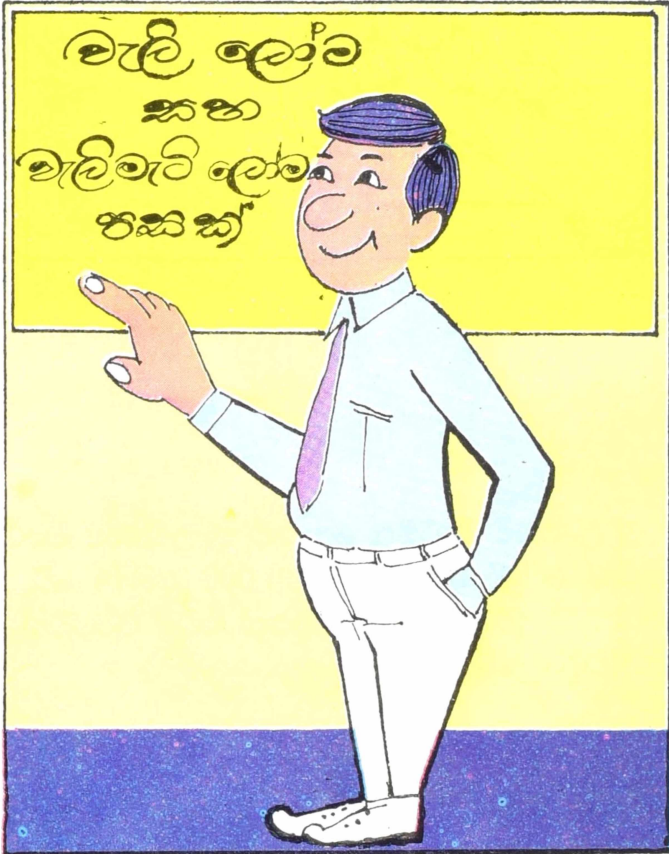
පස

වියළි කලාපයේ බහුලව දක්නට ලැබෙන රතු දුඹුරු පසෙහිද රෙගොසෝල් පසෙහි සහ ඇල දෙළ ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබෙන දියළු පසෙහිද සාර්ථකව ලොකුල්ලු වගා කළ හැකිය. වගා කරන පසෙහි පී. එච්. අගය 6.5 - 7.8 අතර තිබීම වඩා යෝග්‍යය.

මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 2000 (6500') දක්වා වූ ප්‍රදේශයන්හි වගා කළ හැකි බෝගයකි. තමුත් වගා කාල සීමාව තුලදී ලැබෙන වර්ෂාපතනය මිලි මීටර් 750 (30'') තොරතුරුමටිය යුතුය. වගාවේ ආරම්භයේදී මෙන්ම අවසාන කාල සීමාවේදීද තද වර්ෂාව පැවතීම සුදුසු තොවේ. විශේෂයෙන්ම බල්බ මෝරත අවස්ථාවේදී මාස 1 - 1 1/2 පමණ වියළි උණුසුම් කාල ගුණයක් පැවතීම අනිගයින්ම වැදගත් වේ.

වායු ගෝල තෙතමත 70% ට වඩා වැඩි වූ විට දිලීර රෝග වලින් වගාවට විශාල වශයෙන් හානි සිදු වේ.

මෙම දේශගුණික තත්වයන් පවතින ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ යලි කත්තයේදී ජල සම්පාදනය යටතේ ඉතා සාර්ථකව ලොකුල්ලු වගා කළ හැකිය. මෙයට අමතරව පහතරට අතරමැදි කලාපයට අයත්වන සමහර ප්‍රදේශයන්හිද සාර්ථකව ලොකුල්ලු වගා කරනු ලැබේ.

ප්‍රභේද

වගා කිරීමට යොදා ගත හැකි ප්‍රභේද

ප්‍රභේදය	පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වනු නෙලීමට දල වශයෙන් ගතවන කාලය (දින)	බල්බයේ පැහැය	සැර බව
- පුසා රෙඩ්	85 - 90	ලා රෝස	අධිකයි
- බොම්බේ රෙඩ්	110 - 120	දම්පැහැ රතු	අධිකයි.
- එන් - 53	90 - 100	නද රෝස පැහැ රතු	අධිකයි.
- රාමිපූර්	85 - 90	ලා රෝස	අධිකයි.
- කල්පීටිය	85 - 90	ලා රෝස	මධ්‍යස්ථයි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

සිටුවීම සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම

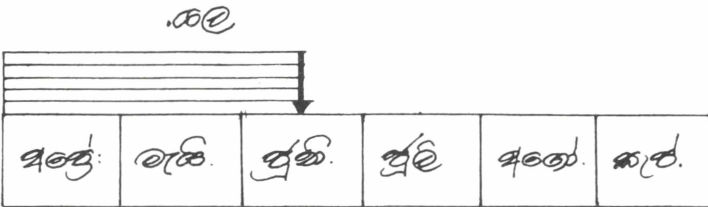
හෙක්ටයාරයක් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ පැල ලබා ගැනීමට ලොකුල්ලු බීජ කි. ග්‍රෑ. 7 1/2 - 8 1/2 පමණ අවශ්‍ය වේ. අක්කරයක් සඳහා නම් බීජ කි. ග්‍රෑ. 3 - 3 1/2 අවශ්‍ය වේ. උසස් පැලවීමේ ශක්තිය සහිත බීජ භාවිතා කිරීම හා සතුටුදායකව තවත් පාලනය කරන්නේ නම් මෙම බීජ ප්‍රමාණය හෙක්ටයාරයකට කි. ග්‍රෑ. 6 - 7 (අක්කරයකට කි. ග්‍රෑ. 2 1/2 - 3) දක්වා අඩු කරගත හැකිය.

කෙෂත්‍රයේ ලොකුල්ලු සිටුවීම සඳහා දෙයාකාරයක රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළ හැකිය.

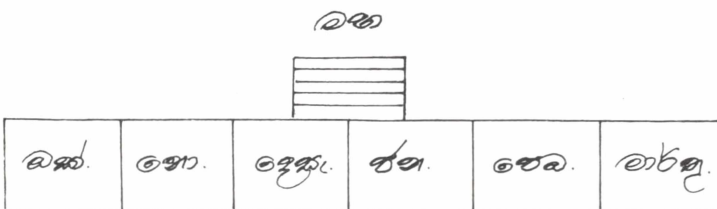
- i. බීජ තවාන් දමා සකස් කරගත් පැල
- ii. බීජ තවාන් දමා සකසා ගත් වියළි බල්බ

කෙෂ්ත්‍රයේ සිටුවීය යුතු කාලය

සකස් කරගත් බිජු පැල හෝ වියළි බල්බ 'යල් කන්තයේ අප්‍රේල් මස අවසානයේ සිට ජූනි මස මැද භාගය දක්වා සිටුවීම යෝග්‍ය වේ.

මහ කන්තයේදී වගා කරන්නේ තම් දෙසැම්බර් මැද සිට ජනවාරි මැද දක්වා කාලය තුළ සිටුවීය යුතුය.

මෙම කාලය තුළදී බිජු තවාන් කර පැල තිපදවා ගැනීම අසීරුය. එනිසා බහුල වශයෙන් සිටුවනු ලබන්නේ වියළි බල්බ වේ.

කෙසේ වෙතත් මහ කන්තයේදී පවතින අයහපත් දේශගුණික තත්ව සහ වගාවට වැළඳීය හැකි රෝග නිසා බොහෝ විට බල්බ වර්ධනය එතරම් සතුටුදායක නොවීමට ඉඩ තිබේ.

එසේම අදුරු කාලගුණික තත්ව සහ දිනකට සූර්යා ලෝකය ලැබෙන පැය ගණන අඩුවීම නිසාද බල්බ වඩනය විම දුර්වල වේ.

තවාන් පාලනය

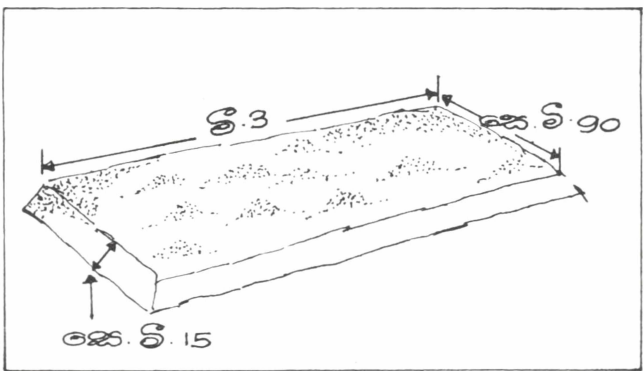
තවාන් සකස් කර ගැනීම -

බිජු තවාන් කිරීමට වඩාත් සුදුසු වන්නේ මාර්තු මස මැද සිට මැයි මස මැද දක්වා වූ කාලයයි.

මේ සඳහා තෝරා ගන්නා ස්ථානය වෙත හොඳින් සූර්යා ලෝකය ලැබිය යුතුය. එහි පසෙහි ජල වහනය ඉතා උසස් මට්ටමකින් පැවතිය යුතුය.

තවාන සඳහා තෝරාගත් ස්ථානයෙහි බිජු වැළඳීමට සති 3 - 4 පෙර, සෙ. මි. 20 (8'') පමණ ගැඹුරට පස පෙරලන්න.

එහි ඇති ගල්, බොරළු හා වල් පැලෑටි ආදිය ඉවත් කරන්න. ඉන්පසු මි. 03 දිග සෙ. මි. 90 පළල සෙ. මි. 15 පමණ උසැති පාත්ති සකස් කර ගන්න.

හෙක්ටයාරයකට අවශ්‍ය පැල ලබා ගැනීම සඳහා මෙවැනි පාත්ති 160 (අක්කරයකට තම් පාත්ති 60 - 70 අවශ්‍ය වේ.

මෙලෙස පිළියෙල කරගත් එක් පාත්තියකට හොඳින් දිරාපත් වූ ගොම පොහොර හෝ වෙනත් කාබනික පොහොර වර්ගයකින් කුඩා දෙකක් හෝ තුනක් බැගින් දමා හොඳින් පස සමග කලවම් කරන්න.

කාබනික පොහොර යෙදිය යුත්තේ තවත් පාත්ති ජීවාණුහරණය කිරීමට පෙරය.

තවත් පාත්ති ජීවාණුහරණය :

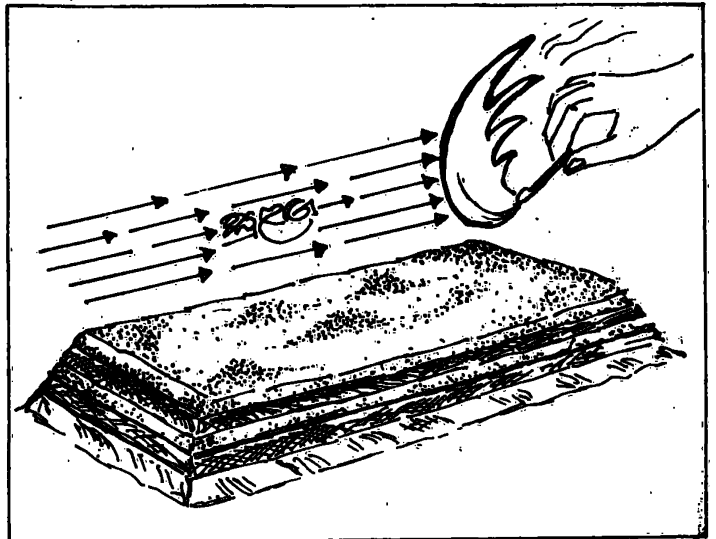
තවත්දී පැල වලට වැලඳිය හැකි රෝග පාලනය කර ගැනීම සඳහා බීජ තවත් කිරීමට පෙර තවත් පාත්ති ජීවාණුහරණය කර ගන්න. මේ සඳහා විවිධ ක්‍රම උපයෝගී කරගත හැකිය.

(I) පිළිස්සීම -

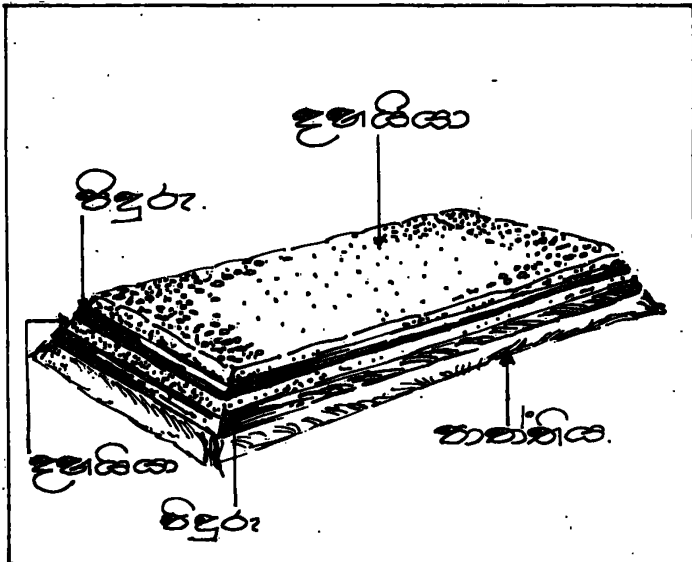
සකස් කරගත් පාත්තිය හොඳින් තෙත්කරන්න. ඉන්පසු එය මතට පිදුරු සහ දහසියා තට්ටු වශයෙන් අතුරන්න. මෙම එක් තට්ටුවක ඝනකම සෙ. මී. 5 (2") පමණ විය යුතුය. එසේම මතුපිටින් තිබිය යුත්තේ දහසියා තට්ටුවකි.

ඉන්පසු සුළු හමන දිසාවට විරුද්ධ දිසාවේ සිට පිදුරු හා දහසියා තට්ටු සෙමින් දැවියන පරිදි ගිනි තබන්න.

මෙවිට තවත් පාත්තියේ පස හොඳින් රත් වී තැම්බීමක් සිදුවේ. එනිසා පසේ සිටිය හැකි රෝග කාරක ජීවීන් සහ වල් පැල බීජ විනාශ වේ. බීජ සිටුවීමට පෙර වැඩිපුර ඇති අළු ඉවත් කරන්න.

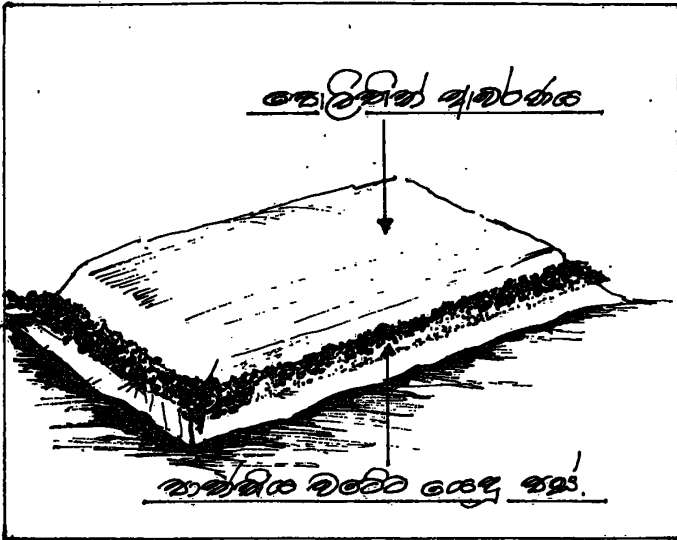
පිළිස්සීමෙන් පසු පාත්තියේ සෙ. මී. 7.5 - 10 (3" - 4") පමණට වඩා ගැඹුරින් ඇති, ජීවාණුහරණය නොවූ පස් පාත්තිය මතුපිටට පැමිණෙන පරිදි පස පෙරළීම කිසි විටෙකත් නොකරන්න.

(II) පොලිතින් වසුනක් යොදා පස රත් කිරීම -

සකස් කරන ලද පාත්තිය හොඳින් තෙමන්න. ඉන් පසුව එය හොඳින් වැසෙන සේ විනිවිද පෙනෙන පොලිතිනයක් අතුරන්න. පොලිතිනය හා පාත්තියේ මතුපිට අතර අඟලක පමණ පරතරයක් තිබිය යුතුය.

එසේම පාත්තිය වටා ඇති පොලීතියේ කෙළ-
වර දිගේ පස් තට්ටුවක් දමා වසන්න. මෙවිට පොලී-
තිය සුළඟින් ආරක්ෂා වේ. එසේම පොලීතිය හා
පාත්තිය අතර වැඩි උෂ්ණත්වයක් ඇති විමෙන් පස
හොඳින් රත්වේ.

බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම -

තිරෝගී පැල ලබා ගැනීම සඳහා බීජ වැපිරීමට
පෙර බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම වැදගත්ය. ලොකුපැණු
බීජ කී. ග්‍රෑ. 01 ක් සඳහා -

- i. තිරාමි 80% හෝ කැප්ටාන් 80% යන දිලීර
.. නාශකයකින් ග්‍රෑ. 4 - 4 1/2 හෝ
- ii. කැප්ටාන් 50% දිලීර නාශකයෙන් ග්‍රෑ. 06 හෝ
- iii. කැප්ටාන් ග්‍රෑ. 05 සහ බෙනොමිල් ග්‍රෑ. 02 හෝ
- iv. තිරාමි ග්‍රෑ. 05 සහ බෙනොමිල් ග්‍රෑ. 02 ක් හෝ
භාවිතා කළ හැකිය.

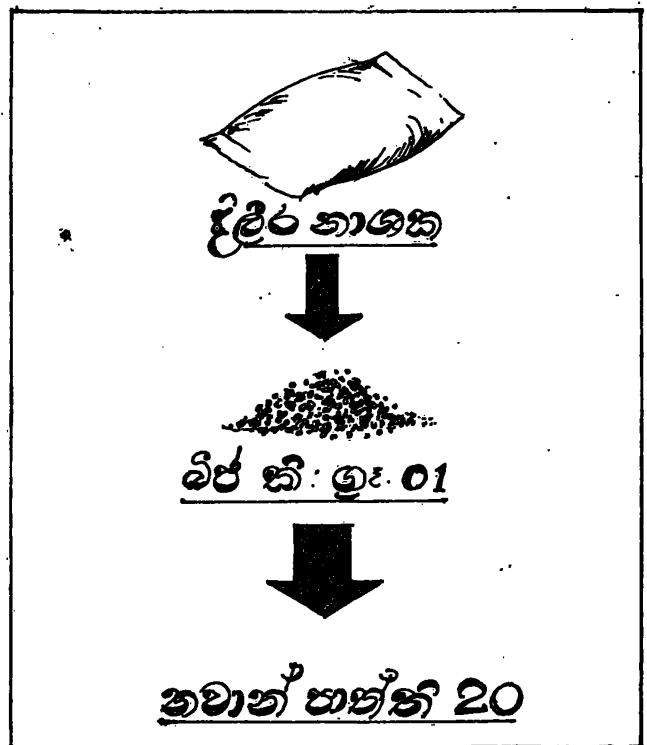
(III) රසායනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම -

තවාත් පාත්ති වලට දිලීර නාශකයක් යෙදීමෙන්ද
එහි පසෙහි ජීවත් වන රෝග කාරක දිලීර විනාශ
කළ හැකිය. මේ සඳහා කැප්ටාන් හෝ තිරාමි යන
දිලීර නාශකයකින් ග්‍රෑම් 30 ජලය ලීටර් 15 ක මිශ්‍ර
කර ගත් ද්‍රාවණය වර්ග මීටර් 3 ක් වන සම්මත
තවාත් පාත්තියකට යොදන්න. මෙම දිලීර නාශක
මිශ්‍රණය යෙදිය යුත්තේ පාත්තිය වියලිව පවතින
විටදීය.

තවාත් පාත්ති සඳහා පොහොර -

ජීවාණුහරණය කිරීමට පෙර පාත්ති වලට දූමිය
යුතු කාබනික පොහොර වලට අමතරව බීජ දූමීමට
දින දෙකකට පමණ පෙර රසායනික පොහොරද
යොදා පස් සමග කලවම් කරන්න. පහත සඳහන්
රසායනික පොහොර ප්‍රමාණය එක් පාත්තියක්
සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

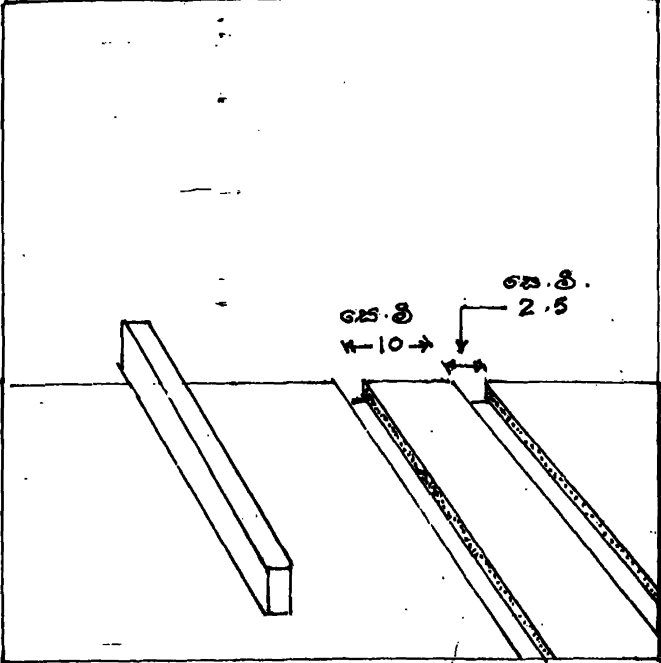
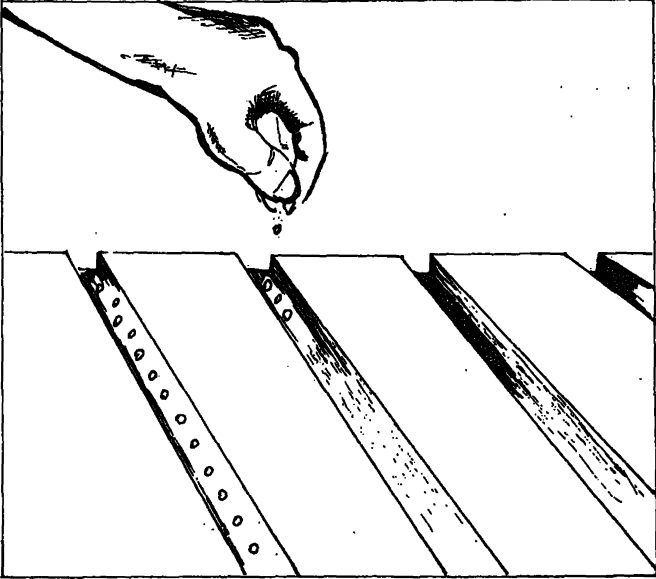
යූරියා	-	ග්‍රෑම් 15
ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	-	ග්‍රෑම් 30
මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ්	-	ග්‍රෑම් 15

මේ අතරින් iii හා iv හි සඳහන් දිලීර නාශක යොදා
ගැනීම වඩා සුදුසුය.

බිජු තවත් කිරීම -

තවතෙහි එකිනෙකට සෙ. මි. 10 (4") පරතරය සහිතව පේලි දිගේ බිජු දමන්න. සෙ. මි. 2.5 (1") පමණ පැතලි පතුලක් සහිත ලී පටියක් භාවිතා කර සෙ. මි. 01 ක් (1/2") පමණ ගැඹුරු ඇලි (තෙර) සකස් කර ගන්න. සෙ. මි. 2.5 (1") ඝනකම ඇති මීටරයක් (3') පමණ දිග රිප්පයක් දෙකෙළවරින් අල්ලා පාත්තියේ හරස් අතට තද කිරීමෙන් මෙවැනි ඇලි පහසුවෙන් සකසාගත හැකිය. මෙහිදී විශේෂයෙන් වැදගත් වන්නේ මෙම ඇලිවල පතුල කෝණාකාර තොවි පහත රූ සටහනෙහි දක්වා ඇති ආකාරයට සකස් කර ගැනීමයි.

- බිජු දැමීමෙන් පසු තුනී පස් තට්ටුවකින් වසා සෙමින් තද කරන්න.

බිජු වැසීම සඳහා යොදා ගත යුත්තේද ජීවාණුහරණය කළ තවත් පාත්තියකින් ලබාගත් පස් පමණකි.

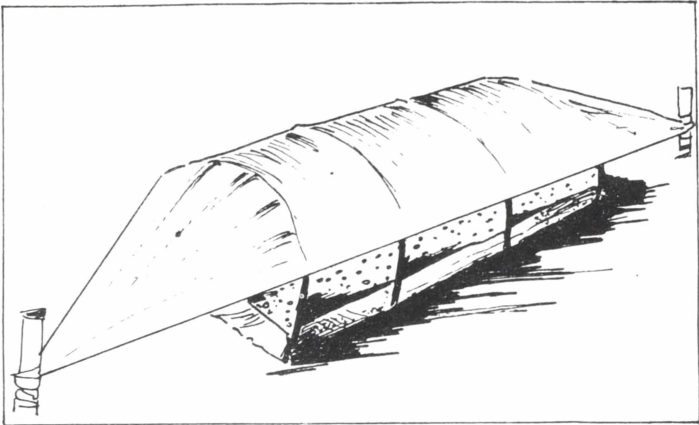
මෙවැනි ලී පටියක ආධාරයෙන් ඇලි සකසා ගත් විට,

- එක මත එක බිජු පතිත තොවත සේ ඒකාකාරී ගැඹුරකින් බිජු දැමිය හැකිය.
- පේලි දිගේ බිජු දැමීම මගින් පසු අවස්ථාවකදී තවතේ වල් මර්ධනය හා පොහොර යෙදීම පහසු වේ.

- ඉත්පසු පිරිසිදු පිදුරු භාවිතා කර තවත වසුන් කරන්න.
- දිනපතා මල් බාල්දියකින් තවතට ජලය සපයන්න. බිජු පැලවීම සඳහා තවතෙහි තෙතමනය තිසී පරිදි පවත්වා ගැනීම වැදගත් වේ.
- බිජු දමා දින 4 - 7 පසු බිජු පැලවීම ආරම්භ වේ. එම අවස්ථාවේදී පිදුරු වසුන ප්‍රවේශයෙන් ඉවත් කරන්න.
- පේලි දිගේ බිජු දමන ලද තවත වල පිදුරු වසුන ඉවත් කර තැවත පේලි අතරට තුනී පිදුරු තට්ටුවක් දැමීම ඉතා සුදුසුය.

- තද වැසි ඇති විට පමණක් තවත ආවරණය කර ලපටි පැල ආරක්ෂාකර ගන්න.

වියළි බල්බ නිපදවා ගැනීම.

බිජ තවත් කර සති 8 - 10 පසු ලබා ගන්නා දැඩි කරගත් තොමෝරු කුඩා ඵ්ණු බල්බ වියළි බල්බ ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

විශේෂයෙන් මහ කන්නයේ ලොකු ඵ්ණු වගා කිරීමේදී බහුල වශයෙන් සිටුවීමට යොදා ගන්නේ වියළි බල්බ වේ. මේ සඳහා මැයි - ජූනි මාස වලදී තවත් දැමිය යුතුය. යල් කන්නයේදී වියළි බල්බ සිටුවීමට අදහස් කරන්නේ නම් ඒ සඳහා තවත් දැමියයුත්තේ දෙසැම්බර්, ජනවාරි මාස වල පවතින තදවැසි වලින් පසුවය.

- පැලවල වයස සති 2 වූ පසුව පාත්තිවලට සපයන ජලය කානු දිගේ එවා පාත්ති තුලට කාන්දුවීමට සලස්වන්න.

මසකට පමණ පසුව බිජ පැලදැඩි කර ගන්න. මේ සඳහා

- ජලය සපයන කාලාන්තරය දින 3 කට වරක් බැගින් සිදු කරන්න.
- සති 4 පමණ වයසැති, පත්‍ර 3 ක් හෝ එයට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති නිරෝගී පැල පමණක් සිටුවීම සඳහා යොදා ගන්න.

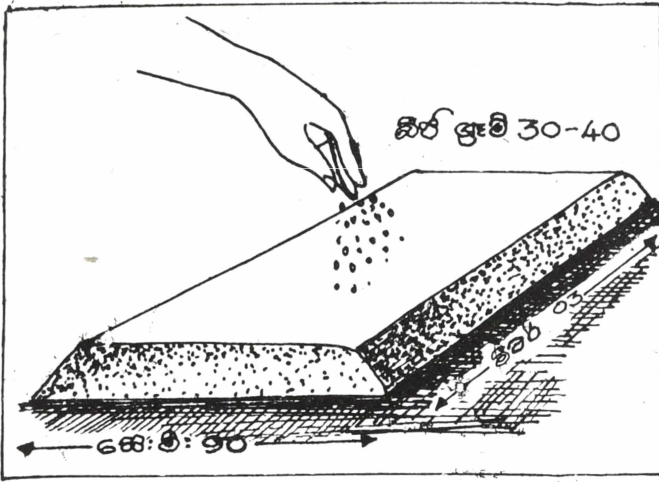
තවතේ වියළි බල්බ සාදා ගැනීමට ඇති හැකියාව ප්‍රභේද වලට ආවේණික ලක්ෂණයකි. අප වගා කරන බොහෝ ප්‍රභේද වලින් වියළි බල්බ සකසා ගැනීම අපහසුය. නමුත් දෙමුහුම් ප්‍රභේද වලින් ඉතා සාර්ථකව වියළි බල්බ නිපදවා ගත හැකිය.

වියළි බල්බ නිෂ්පාදනය සඳහා ද තවත් පාත්ති සැකසීම ජීවානුභරණය හා පොහොර යෙදීම සාමාන්‍ය ඵ්ණු තවතකදී මෙන් සිදු කළ යුතුය.

- තවතෙහි පැලවල වැඩිම දුර්වල නම් එක පාත්තියකට යූරියා ග්‍රෑ. 15 ජලය ලීටර් 4 1/2 (ගැළ්ම 1) දියකර මල් බාල්දියකින් ඉසින්න. ඉන්පසු පත්‍රවල තැවරී ඇති යූරියා මිශ්‍රිත දියර පිරිසුදු ජලය යොදා සෝදා හරින්න.

- හොඳින් සකස් කරන ලද මීටර් 3 දිග සෙ. මී. 90 පළල (10' x 3') පාත්තියකට ලොකු ඵ්ණු බිජ ග්‍රෑම් 30 - 40 බැගින් ඒකාකාරීව වසුරන්න. මෙම බිජ තුනි පස් තට්ටුවකින් වසා පිදුරු වලින් වසුන් කරන්න.

කෙෂත්‍රයේ සිටුවීම

පැල සිටුවීම සඳහා ඉඩම සකස් කිරීම

වගා කිරීමට බලාපොරොත්තුවන ඉඩමෙහි පළමුව සෙ. මි. 30 (අඩියක්) පමණ ගැඹුරට පස පෙරලන්න. යල් කත්තයේදී කුඹුරුවල වගා කරන විට ගැඹුරට පස පෙරලීම මගින් ඉඩමෙහි ජලවහනය දියුණු වේ. එහි ඇති ගල් බොරළු ආදිය හැකි පමණ ඉවත් කරන්න.

- බීජ වසුරා සති 3 දී හා 5 දී එක් පාත්තියකට යුරියා ග්‍රෑම් 15 සහ මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් ග්‍රෑ. 10 ජලය ලීටර 4 1/2 (ගැලුමක) දියකර පැලවලට යොදන්න. ඉත්පසු තැවන පිරිසිදු ජලයෙන් පැල සෝද හරින්න.

- සති 6 පසුව දින 3 ට වරක් ජලය සපයන්න.

- තවානෙහි පැල වැඩි සංඛ්‍යාවක සෙ. මි. 1 (1/2'') පමණ විශාල බල්බ ඇතිවූ විට ජලය සැපයීම තවත්වන්න. අතතුරුව සති 2 කදී පමණ බීජ පැලවල පත්‍ර ලෑල්ලක් උපයෝගී කරගෙන ප්‍රවේශමෙන් තලා වියලීමට ඉඩ හරින්න.

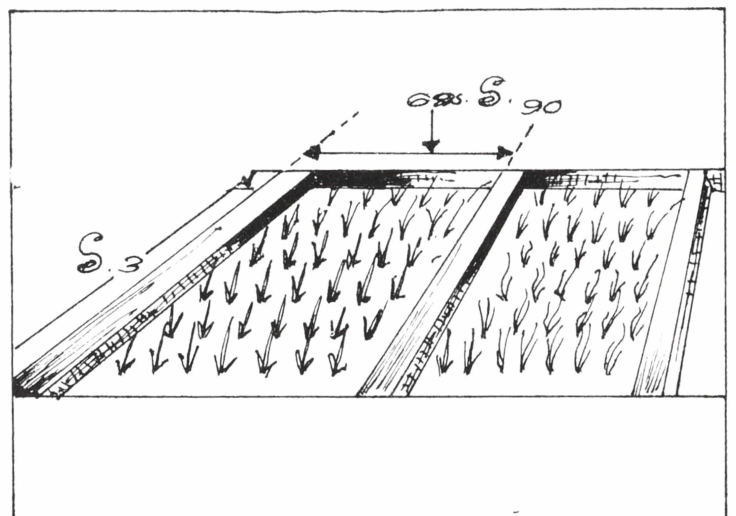
- පත්‍ර හොඳින් වියළූ පසුව බල්බ සහිත පැල ප්‍රවේශමෙන් ගලවා ඒවායේ ඇති වියළි පත්‍ර වලින්ම මිටි බැඳ වාතාශ්‍රය හොඳින් ඇති තැනක එල්ලා තබන්න.

- මෙම වියළි බල්බ ගලවා සති 6 - 8 පසුව සිටුවීම සඳහා යොදා ගත හැකිය.

හොඳින් දිරා කාබනික පොහොර හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10 - 12 (අක්කරයකට ටොන් 4 - 5) දමා පස සමග කළවම් කරන්න.

ඉතා හොඳ ජල වහනයක් ඇති වියළි කලාපීය ප්‍රදේශවල ගිල්වූ පාත්ති සකසා ගැනීම වඩා සුදුසුය.

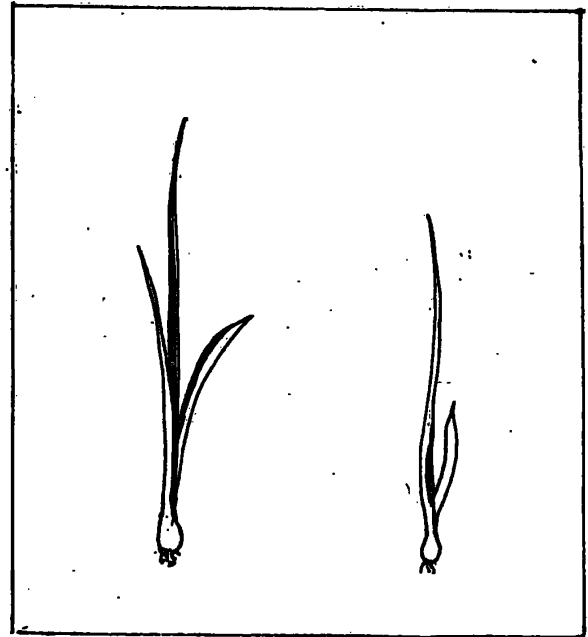
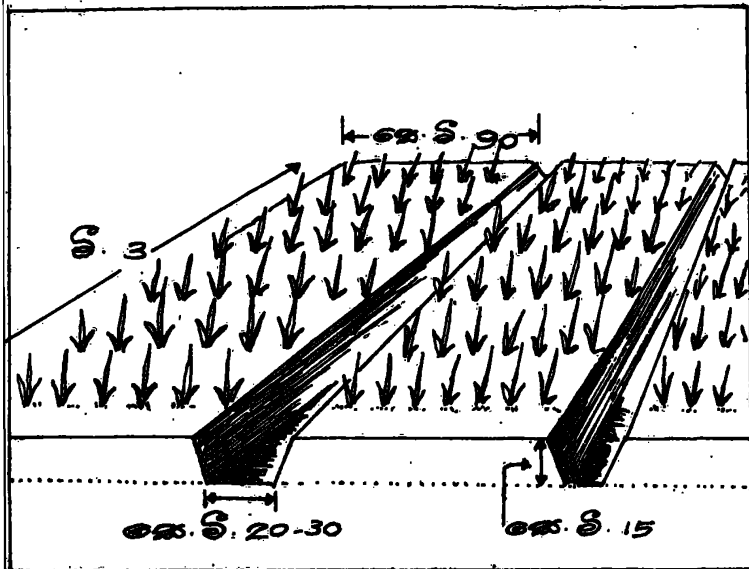
ගිල්වූ පාත්ති

අනෙකුත් ඉඩම්වල සෙ. මී 15 (6'') පමණ උස පාත්ති සකසා ගත යුතුය.

පැල තෝරා ගැනීම -

සති 4 ක් පමණ වයසැති පත්‍ර 3 හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහිත තිරෝගී පැල පමණක් සිටුවීම සඳහා තෝරා ගන්න.

සිටුවීමට සුදුසුයි

නුසුදුසුයි

කල්පිටිය වැනි වැලි සහිත ප්‍රදේශවල පාත්ති සකස් නොකර තැනිතලා බිමෙහි පැල සිටුවිය හැකිය.

පැල සඳහා කළසුතු ප්‍රතිකාර -

දිලීර රෝග වැළඳීම පාලනය කර ගැනීම සඳහා සිටුවීම සඳහා තෝරා ගත් පැලවල බල්බ පහත සඳහන් දිලීර නාශක ද්‍රාවණයක ගිල්වා ගන්න.

පාත්ති සකස් කර ගැනීම -

ගිල්වූ හෝ උස් පාත්තියක දිග මීටර් 3 විය යුතුය. පළල සෙ. මී. 75 (2 1/2'') විම වඩා සුදුසුය. එසේම පාත්තියේ උස හෝ ගැඹුර සෙ.මී 12 - 15 (4'' - 6'') විය යුතුය. පාත්ති 2 අතර සෙ.මී 20 - 30 ක (8'' - 12'') පරතරයක් තිබීම ප්‍රමාණවත් වේ.

- I නයෝෆතේට් මිතසිල් 70% හෝ නයෝෆතේට් මිතසිල් 50% + තිරාම් 30% තෙත් කළහැකි කුඩු (හෝමායි) ග්‍රෑම් 2 ජලය ලීටරයක කළවම් කර සකසා ගත් මිශ්‍රණයේ විනාඩි 5 ගිල්වා තැබීම.

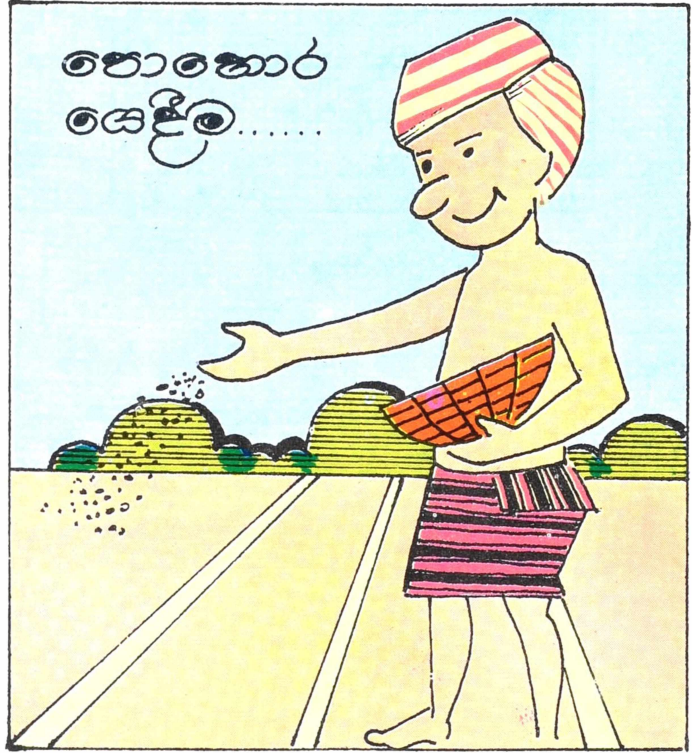
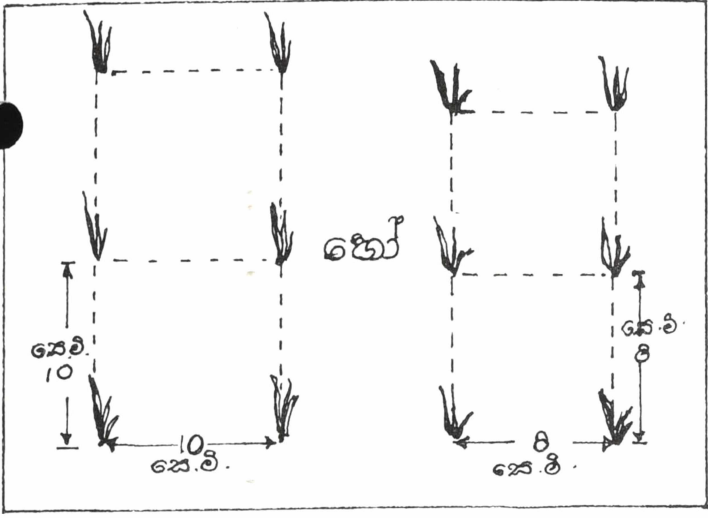
තැතහොත්

- II තිරාම් 80% ග්‍රෑම් 15 ජලය ලීටරයක කළවම් කර සකසා ගත් මිශ්‍රණයේ විනාඩි 5 ගිල්වා තැබීම.

පරතරය -

බල්බ සිටුවීමට පෙර පාත්ති හොඳින් තෙත් කරන්න. සෙ.මි. 10 x 10 (4" x 4") හෝ සෙ. මි. 8 x 8 (3" x 3") පරතරයට මූල මණ්ඩලයට හානියක් නොවන පරිදි බීජ පැල සිටුවන්න. සෙ. මි 1 - 1 1/2 (1/2") පමණ ගැඹුරින් පැල සිටුවීම වඩා සුදුසුය.

- මසකට පසු සෑම දින 4-5 වරක් බැගින් ජලය සපයන්න.
- වැලි සහිත පසක සිටුවා ඇත්නම් ජලය සැපයීම දිනපතා සිදුකළ යුතුය.
- අස්වැන්න තෙලීමට සති දෙකකට පෙර ජලය සැපයීම තවත්වන්න.

ජල සම්පාදනය

මෙහි සඳහන් පොහොර නිර්දේශ හුදෙක් යම් ප්‍රදේශයක ලොකු ඵ්‍රණ වගා කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු පොදු මාර්ගෝපදේශයක් වශයෙන් පමණක් සලකා කටයුතු කරන්න.

ඉතා හොඳින් ජලය බැසයන ඉඩමක වගාකර ඇති නම් පැල සිටුවා පළමු මාසයේදී දින 2 - 3 වරක් ජලය සපයන්න.

පසේ සාරවත් බව වගාවේ වර්ධනය සහ බලා-පොරොත්තු වන අස්වනු මට්ටම සැලකිල්ලට ගෙන ඔබ විසින් යෙදිය යුතු පොහොර ප්‍රමාණය අඩු වැඩි කර ගත හැකිය.

කෙසේ වුවත් පැල සිටුවීමෙන් පසු ජල සම්පාදනය කරන පළමු වාර 2 - 3 සඳහා මල් බාල්දියක් හෝ තලයට වතුර මලක් සවිකර ජලය යෙදීම වඩා සුදුසුය. මෙවිට පැල වර්ධනය වීම ඉක්මණින් ආරම්භ වේ.

කල්පිතය ප්‍රදේශය සඳහා

යෙදිය යුතු අවස්ථාව	පොතොර වර්ගය	ප්‍රමාණය (අක්කරයකට කි. ග්‍රෑම්)
මූලික පොතොර පැල සිටුවීමට දින 1 හෝ 2 පෙර 1 වන මතුපිට පොතොර සිටුවා සති 3 දී 2 වන මතුපිට පොතොර සිටුවා සති 6 දී	- ඇමෝනියම් සල්පේට් - ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් - මියුර්සේට් ඔෆ් පොටෑෂ් - යූරියා - යූරියා - මියුර්සේට් ඔෆ් පොටෑෂ්	40 40 20 20 20 10

කල්පිතය හැර සෙසු ප්‍රදේශ සඳහා

යෙදිය යුතු අවස්ථාව	පොතොර වර්ගය	ප්‍රමාණය (අක්කරයකට කි. ග්‍රෑම්)
මූලික පොතොර පැල සිටුවීමට දින 1 හෝ 2 පෙර 1 වන මතුපිට පොතොර සිටුවා සති 3 දී 2 වන මතුපිට පොතොර සිටුවා සති 6 දී	- යූරියා - ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් - මියුර්සේට් ඔෆ් පොටෑෂ් - යූරියා - යූරියා - මියුර්සේට් ඔෆ් පොටෑෂ්	20 40 20 20 20 10

වල් පැලෑටි පාලනය

අතින් වල් පැලෑටි ගැලවීම කරන්නේ නම් පැල සිටුවා සති 2 දී, 4 දී සහ 6 දී එය කල යුතුවේ. වල්පැල ඉදිරිම සඳහා ලී උලකින් හෝ කරඩියකින් පස් බූරුල් කළ විට එ්ණු පැල ඇද වැටීම සහ මුල් කැඩී යාම නිසා පත්‍ර අගිස් කහපාට වී මැරී යයි. මෙය පැලවල වැඩිම බාල විමට හේතුවන නිසා වල් පැල උදුරා දැමීම ඉතා ප්‍රවේශමෙන් සිදු කරන්න.

එසේ තැනහොත් රසායනික වල් නාශක භාවිතා කිරීම මගින් ද වල් මර්ධනය ඉතා සාර්ථකව කරගත හැකිය. මෙමගින් අතින් වල් නෙලීම සඳහා අවශ්‍ය වන කම්කරුවන් සොයා ගැනීමේ ගැටළුවද මග හරවා ගත හැකිය. එසේම එය වඩා ලාභදයකද වේ.

මේ සඳහා පහත සඳහන් වල් නාශක භාවිතා කළ හැකිය.

1. ඇලක්ලෝර්, ලීටරයකට ග්‍රෑ. 480 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - අක්කරයකට මි.ලී 1200 - 2000

මෙය පැල සිටවූ දිනම යෙදිය හැකි නම් ඉතා සාර්ථකව වල්පැලෑටි පාලනය කරගත හැකිය

වැලි සහිත පසකට නම් මෙම වල් නාශකයෙන් මි.ලී 1200 ද

මැටි සහිත පසකට නම් මි. ලී 2000 ද යොදන්න.

වැලි පසකට වැඩි සාන්ද්‍රනයකින් යෙදූ විට බෝගයට හානි විය හැකිය.

එසේම මෙම වල් නාශකය යෙදිය යුත්තේ එක වරක් පමණකි.

තැනහොත්

2. ඔක්සිෆ්ලුවොර්ෆේන්, ලීටරයකට ග්‍රෑ. 240 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - අක්කරයකට මි. ලී. 200

මෙය පැල සිටුවීමට පෙර දින හෝ පැල සිටුවා දිනදෙකක් ගත වීමට පෙර යොදන්න.

මෙම වල් නාශක පැල සිටුවීමෙන් පසු යොදන්නේ නම් නියමිත සාන්ද්‍රනයටම නිවැරදිව මිශ්‍ර කර යෙදිය යුතුය. වැඩි සාන්ද්‍රනයකින් යෙදුවහොත් පත්‍ර අග පිලිස්සීමක් ඇති වීමට ඉඩ තිබේ. නමුත් අළුතින් හට ගන්නා පත්‍රවලට මෙය බල නොපායි.

3. මෙනාබෙන්ස්නයසුරොන් 70% තෙත් කළ-හැකි කුඩු. අක්කරයකට ග්‍රෑම 800 - 1000.

මෙය පැල සිටුවා දින දෙකකට පසු එහෙත් වල් පැල මතු වීමට පෙර යෙදිය යුතුය.

මෙම වල් නාශකය යෙදීමෙන් පසු එ්ණු පත්‍ර තරමක් කහපාට වියහැකි නමුත් පසුව එම තත්වය මගහැරී යයි.

වල් තාශක යෙදීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට නම් -

- i. යොදන අවස්ථාවේදී පාත්තිවල තෙතමනය තිබිය යුතුය.
- ii. වල් තාශක යොදා සති 3 පමණ ගතවන තුරු වගාවේ පස් බුරුල් කිරීම වැනි කටයුතු නොකළ යුතුය.

වගා බිමෙහි ඇටවරා, කළාඳුරු වැනි වල් පැලෑටි තිබේ නම් පැල සිටුවීමටදින 14 ට පෙර ග්ලයිපොසේට් ලීටරයකට ග්‍රෑම් 410 ජලීය සාන්ද්‍රනයෙන් අක්කරයකට මි. ලී. 800 - 1000 යොදන්න.

දහවල් කාලයේ මෙම කෘතියා පත්‍ර පාමුල ප්‍රදේශයට විසිටින අතර උදය සහ රාත්‍රී කාල වලදී පත්‍ර වලට හානි පමුණුවයි.

පාලනය -

- i. ෆෙන්තියෝන්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍රනයෙන් ලෝදය - අක්කරයකට මි.ලී 435 - 570
- ii. කාබරිල්, 85% තෙත් කලහැකි කුඩු ග්‍රෑම් 140 - 280

තද වියළි කාල ගුණයක් පවතින අගෝස්තු වැනි මාස වලදී මෙම කෘතියා භාතිය ඉතා අධික විය හැකිය. එවිට ඉහත සඳහන් කෘතියා තාශකයන්හි තීර්දේශිත වැඩි සාන්ද්‍රනය මට්ටම් භාවිතා කළ යුතුය. එසේම පළමු වරට කෘතියා තාශකය යොදා දින 3 ට පසු නැවත වරක් යෙදීම මගින් මර්ධනය වඩා සාර්ථක වේ.

කෘතියා පාලනය

(1) පැල මැක්කා - නිපස් ටැබ්සි භාතිය -

ලොකු එෂු වගාවේ ඉතා බහුලව දක්නට ලැබෙන ලා දුඹුරු පැහැති කෘතියෙකි. කෘතියා පත්‍ර මතු පිට සුරා යුෂ උරා බොයි. එවිට පත්‍ර මත සුදුපැහැති සිරිම ඇති වේ. දරුණු භාතියක් පවතින විට පත්‍ර ඇඹරී වියළී යයි.

(2) එෂු පත්‍ර දළඹුවා -

ලොකු එෂු වගාවට හානි කරනු ලබන කොළ කන දළඹු වර්ග දෙකකි. මෙයින් ස්පොඩොප්ටොරා එක්සිගුවා නම් දළඹුවා බහුල වශයෙන් යාපනය ප්‍රදේශයේ එෂු වගාවට හානි පමුණුවනු ලැබේ. සෙසු ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබෙන්නේ ස්පොඩොප්ටොරා ලීටුරා නම් දළඹු වර්ගයයි.

හානිය -

මෙම දළඹුවාගේ වැඩුන සනා වන දුඹුරු පැහැති සලබයා පත්‍ර මත කැදලි වශයෙන් බිත්තර දමයි. බිත්තර වලින් පිටවන කුඩා කොළ පැහැති දළඹුවන් පළමුව පත්‍රවල කොළ පැහැති කොටස් ආහාරයට ගනී. පසුව පත්‍රය තුලට ඇතුළුවී එය තුලසිට පත්‍ර කොටස් කා දමයි.

ස්පොඩොප්ටෙරා ලීඩුරා පාලනය -

වැඩිමේන් පවතින වගාවට හානි කරන විට ඉහත දළඹු වර්ගය සඳහා අක්කරයකට - ට්‍රයික්-ලෝෆෝන්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - මි.ලී. 700,

හෝ

ප්‍රොනියෝෆෝස්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - මි.ලී 550 - 850 යොදන්න.

ස්පොඩොප්ටෙරා එක්සිගුවා පාලනය -

වැඩෙන වගාවට මෙම දළඹු වර්ගය හානි කරන විටදී පහත සඳහන් කෘෂිකාරක භාවිතා කළ යුතුය.

- i. ඩයසිනෝන්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - අක්කරයකට මි.ලී 550 - 850

හෝ

- ii. එස්පෙන්වෙලරේට්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 75 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - අක්කරයකට මි.ලී 40.-50 ක් යොදන්න.

පාලනය -

- i. වගාව තීතර පරීක්ෂා කර පත්‍ර මත ඇති බිත්තර කැදලි එකතුකර විනාශ කරන්න.
- ii. පැල සිටුවන අවස්ථාවේදී හෝ සිටුවා සතියක් තුළදී අක්කරයකට කාබොෆිසෆරාත් කී.ග්‍රෑ. 6 - 8 නෙත පසට යොදන්න. දළඹු දෙවර්ගයම මෙමගින් පාලනය ආරගන හැකිය.

(3) මුල් කන කුහුඹුවා

මෙම කුහුඹුවන් වේගයෙන් වඩා තරමක් විශාලය. එහි බලය ආහාරයට ගනී. මෙවිට ද්විතියික භාණ්ඩයක් ලෙස බලය කුණුවී යයි.

එනිසා පත්‍ර මැලවී කහ පාටට හැරේ. මෙම හානිය පාලනය කර ගැනීම සඳහා පාත්තිවල කුහුඹුවන් සිටින කොටස් වලට පමණක් පහත සඳහන් කෘමි-නාශක වලින් එකක් යොදන්න.

පාත්තියේ වර්ග මීටර් 100 ක් සඳහා -

- i. ඩයසිනොන්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - මි.ලී 115
- ii. ක්ලෝරපයරිපොස්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 200 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - මි.ලී 25 - 30
- iii. කාබරිල්, 85% තෙත් කලහැකි කුඩු - ග්‍රෑ. 115

වගාව ආරම්භ කිරීමට පෙර පස පෙරලීමෙන් පසු දින කීපයක් තද සූර්යා ලෝකයට නිරාවරණය කිරීම හා කුහුඹුවන් සිටින ස්ථානවල පස පිළිස්සීම මගින් වගාවට සිදුවියහැකි හානිය කල්වේලා ඇතිව අඩු කරගත හැකිය.

(II) බල්බ කුණුවීම -

බල්බ කුණුවීම පසේ ජීවත්වන දිලීර වර්ග කීපයක් නිසාද බැක්ටීරියා මගින්ද සිදුවිය හැකිය.

(අ) දිලීර මගින් ඇතිවන බල්බ කුණුවීම -

මෙය පිටුසේරියම් හා පිතියම් විශේෂයන්ට අයත් දිලීර වර්ග නිසාද, රයිසොක්ටෝනියා සොලනි හා ස්කෙලෙරොටියම් රොල්ෆ්සයි දිලීර මගින් ද ඇති විය හැකිය.

රෝග ලක්ෂණ -

බල්බ කුණුවේ. මුල් මැරී යයි. පත්‍ර කහපාට වේ. පත්‍ර කෙළවරවල් මැරී යයි.

පාලනය -

- i. සුදුසු දිලීර නාශකයක් මගින් සිටුවීමට පෙර බීජ ප්‍රතිකාර කරන්න
- ii. නවාත් ජීවානුහරණය කරන්න
- iii. නවාතේ බීජ දැමීමේදී වැඩි ගැඹුරකින් බීජ තොදමන්න. එසේම එක ජෙලියකට බීජ 100 - 150 වඩා තොදමන්න.

තමුත් මෙවිට නවාත් පාත්ති වැඩි සංඛ්‍යාවක් සකසා ගත යුතුය
- iv. නවාතෙන් පැල ගලවා කෙණ්‍යයේ සිටුවීමට පෙර පැලවල පාදස්ථයදීලීර නාශක ද්‍රාවණයක ගිල්වා ගන්න
- v. වගාවේ රෝගය වැළඳුන ගස් වහාම ඉවත් කරන්න. එම රෝගී ගස් නිවූ ස්ථාන හා ඒ අවට ප්‍රදේශයට මල් බාල්දියක් මගින් හෝ නොසලය ගැලවූ ස්ප්‍රේයරයක් මගින් පහත සඳහන් දිලීර නාශකයක් වත් කරන්න.

තයෝෆතේට් මිනසිල්, 70% තෙත් කලහැකි කුඩු - ග්‍රෑ. 7 1/2 ජලය ලීටර 10-

හෝ

කැප්ටාන් හෝ නිරාම්, 80% තෙත් කලහැකි කුඩු - ග්‍රෑම් 20 ජලය ලීටර 10

vi. වගාවට ජලය සපයන කාල - අත්තරය වැඩිකරන්න

vii. රෝගය ඇති වගාවක් හරහා තිරෝගී වගාවක් වෙත ජලය ගමන් කරවීමෙන් වළකින්න

(ආ) බැක්ටීරියා මෘදු කුණුවීම -

මෙම රෝගය වැළඳෙන්නේ සියුඩොමොනාස් විශේෂයට අයත් බැක්ටීරියා මගිනි.

රෝග ලක්ෂණ -

පත්‍ර කඩා වැටේ, මුලින්ම කඩා වැටෙන්නේ ලපටීම පත්‍රයයි. බල්බවල මැද කුණු වේ. පිටතින් බල්බය තද කලවිට ඇතුළත කුණු වූ කොටස පහසුවෙන් මිරිකි එලියට එයි. කුණු වූ බල්බ වලින් ගෙන්දගම් වලට සමාන දුගඳක් හමයි.

පාලනය -

රෝගී පැල වගාවෙන් ඉවත් කරන්න. ඉඩමේ ජලවහනය දියුණු කරන්න. බෝග මාරුවක් අනු-ගමනය කරන්න.

(2) දම් පැල්ලම් රෝගය -

වසරේ ජනවාරි පෙබරවාරි වැනිමාස වලදී වගාවට බහුල වශයෙන් වැළඳියහැකි රෝගයකි. තෙත් කාලගුණයක් පවතින විට වෙනත් කාලයන්හිදී ද වගාවට වැළඳීමට ඉඩ තිබේ.

රෝගය - ඇති වන්නේ ඔල්ටනේරියා විශේෂයට අයත් දිලීර මගිනි.

රෝග ලක්ෂණ -

පළමුව පත්‍ර පුරා සුදු පැහැති ලප ඇති වේ. පසුව විශාල වී එකිනෙක සම්බන්ධ වේ. අවසානයේදී මෙම ලප දුඹුරු පැහැයට හුරු දම් පැහැති පැල්ලම් බවට පත්වේ.

රෝගය තිසා බල්බ වර්ධනය අඩු වේ. බල්බ කුණුවීමටද ඉඩ තිබේ.

පාලනය -

රෝග ලක්ෂණ වගාවේ දැකිය හැකි වූ විට පහත සඳහන් දිලීර නාශක වර්ගයක් ඒ සඳහා යොදන්න.

- i. ක්ලෝරොන්ග්ලොනිල්, 75% තෙත් කළහැකි කුඩු - ග්‍රෑ. 20 ක් ජලය ලීටර් 10
- ii. මැන්කොසේබ්, 80% තෙත් කළහැකි කුඩු ග්‍රෑම් 20 ක් ජලය ලීටර් 10
- iii. ටර්බුකොනසෝල්, ලීටරයකට ග්‍රෑ. 250 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය - මි. ලී. 4 ජලය ලී. 10

(3) යටි පුස් රෝගය -

පෙරතොස්පෝරා විශේෂයට අයත් දිලීර නිසා ඇතිවේ.

රෝග ලක්ෂණ -

පත්‍ර අග වියළී ගොස් ක්‍රමයෙන් පත්‍ර කහ පැහැ වේ. සුදු පැහැති නියමිත හැඩයක් ඇති ලප මේරු පත්‍ර මත පළමුව ඇතිවේ. ක්‍රමයෙන් විශාල වන මෙම ලප මත අළු පැහැති දිලීර ජාලය පසුව පැහැදිලිව දක්නට ලැබේ.

පාලනය -

කැප්ටාන් ග්‍රෑම් 2 ජලය ලීටරයක හෝ කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 50% හෝ කියුප්‍රස් ඔක්සයිඩ් 50% ග්‍රෑ. 4 ජලය ලීටරයක දියකර පත්‍ර මතට යොදන්න. මැන්කොසේබ්, ප්‍රොපිනෙබ්, මැනෙබ්, වැනි දිලීර නාශකද මේ සඳහා සුදුසුය.

අස්වනු නෙලීම

සාර්ථක වගාවකින් අක්කරයකට මෙවුක් වොන් 8-10 සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය.

පැල සිටුවා දින 90 - 100 දී දැනට වගාකරනු ලබන ප්‍රභේද බොහොමයක අස්වැන්න නෙලා ගතහැකිය. අස්වැන්න නෙලීමට සති 3 කට පෙර සිට වගාවට කෘමි නාශක යෙදීම තවත්වන්න. සති දෙකකට පෙර සිට ජලය සැපයුම අත්හිටුවන්න.

මෝරන ලද වගාවන්හි පත්‍ර කහ පාටවී බල්බයට මදක් ඉහළින් (ගෙල) කඩා වැටේ. වගාවෙන් 50% වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් මෙවැනි තත්ත්වයට පත් වූ පසුව ඉතිරි පැලද, ලෑල්ලක් ප්‍රවේශමෙන් පැල මතට තදකර තලාගන්න.

සති දෙකකට පමණ පසු බල්බ ගලවන්න. ගැලවූ බල්බ වගා බිමෙහිම හෝ වෙනත් සුදුසු ස්ථානයක අතුරා වියළීමට ඉඩ හරින්න.

වගාවට හොඳින් කාබනික පොහොර යෙදවීම මෙම අස්වැන්න දෙගුණයක් පමණ දක්වා වැඩි කරගත හැකිය.

මෙම බල්බ තවදුරටත් පවතේ වියළා පදම් කරගන්න. එවිට බල්බ වල පැහැය හා ගබඩාකර තබා ගැනීමේ හැකියාව වැඩිකරගත හැකිය.

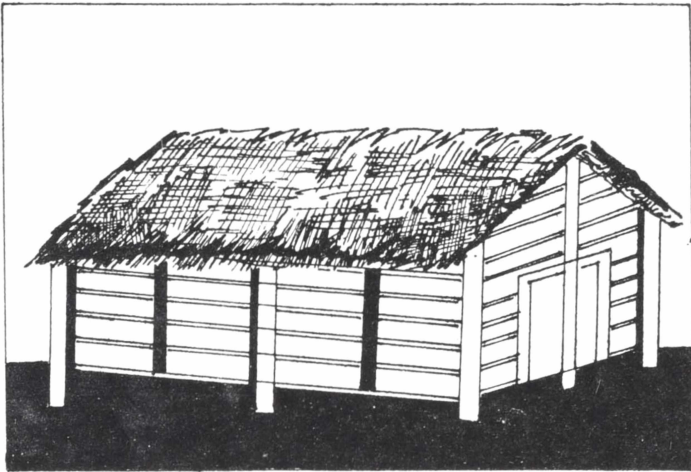
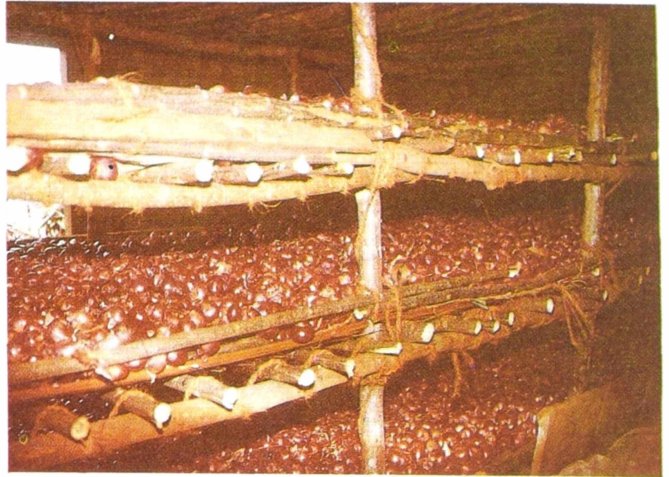
අස්වැන්න ගබඩා කිරීම

ගෙල කොටසෙහි කොළ පැහැය තැනිවී දුඹුරු පැහැයට හැරුණ පසුව වියළී පත්‍ර කපා ඉවත් කරන්න. බල්බයට හානි නොවන පරිදි, "ගෙල" කොටස සුළු ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර පත්‍ර කපා ඉවත්කල යුතුය.

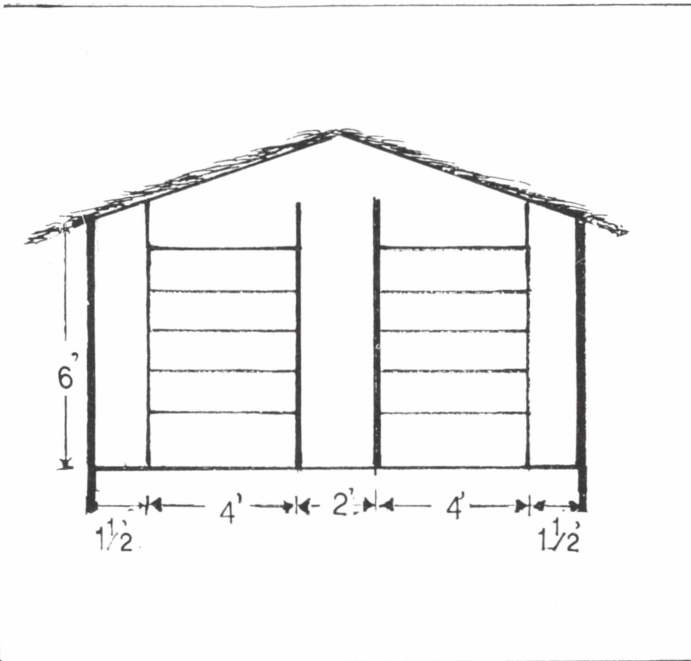
හොඳින් කර (ගෙල) වියළී සිහින් වූ එකක් ග්‍රෑ 80-100 තොවැඩි බල්බ තෝරා වියළී ගිය පත්‍ර එකිනෙක ගැට ගසා මිටි බැඳ හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන ස්ථානයක එල්ලා කල් තබාගත හැකිය. කුඩා බිම් ප්‍රමාණයක වගාකර ඇතිවිට මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කළ හැකිය.

වැඩි අස්වනු ප්‍රමාණයක් ඇති විටදී බල්බ ගබඩා කර ගැනීම සඳහා විශේෂයෙන් සකස් කරන ලද ගබඩාවක් යොදාගත හැකිය. වියළි පත්‍ර ඉවත් කරනලද බල්බ, ගබඩාවේ ලී පටිගසා සකස් කරගත් තට්ටු මත අතුරත්ත. මෙහි බල්බ 3-4 ට වඩා වැඩි සතකමකින් ඇතිරීම නුසුදුසුය

මීටර 4.5 (15') දිග මීටර 3.6 (13') පළල ගබඩාවක මෙට්‍රික් ටොන් 2 පමණ ඒණු ප්‍රමාණයක් ගබඩා කළ හැකිය.

සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය

ලොකු ඒණු වගාව සඳහා අවශ්‍ය බීජ තවමත් විශාල වශයෙන් ඉන්දියාව වැනි රට වලින් ආනයනය කරනු ලැබේ. මෙම බීජවල බොහෝවිට පැලවීමේ ශක්තිය දුර්වලය. විවිධ ප්‍රභේද වල බීජ එකට කලවම් වී ඇත. වගාවට ගැලපෙන ප්‍රභේද කලට වේලාවට ලබාගැනීමද අපහසුය. අපට අවශ්‍ය බීජ රට තුළම ඉතා පහසුවෙන් නිපදවා ගත හැකි තිසා එමගින් මෙම ගැටළු මග හරවා ගත හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවට වඩා ගැලපෙන්නේ යල් කන්නයේ වගාවකින් කෝරා ගත් මව් බල්බ ජනවාරි මස මුල් භාගයේදී නැවත සිටුවා සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය කර ගැනීම වේ.

මව් බල්බ තේරීම

තමා විසින් සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන ප්‍රභේදයේ ලක්ෂණ ඇති, ග්‍රෑම් 70-80 පමණ බර බල්බ තෝරා ගන්න. අක්කරයක් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙවැනි බල්බ 300-500 කින් පමණ තීපදවා ගත හැකිය.

ගබඩා කිරීම

හොඳින් වාතාශ්‍රය සහිත ස්ථානයක සෙ. මී 5 - 7.5 (2"-3") තොවැඩි ඝනකම සහිත තට්ටුවක් ලෙස අතුරා තබන්න.

වසන්තිකරණය

සිටුවීමට සති 3 කට පෙර සෙත්ට්‍රිගේඩ් අංශක 10-15 පමණ සිසිල් උෂ්ණත්වයක් යටතේ සති 3 ක පමණ කාලයක් ගබඩා කර තබන්න. කල්පිටිය ප්‍රභේදය සඳහා මෙම ක්‍රියාවලිය අවශ්‍ය නොවේ.

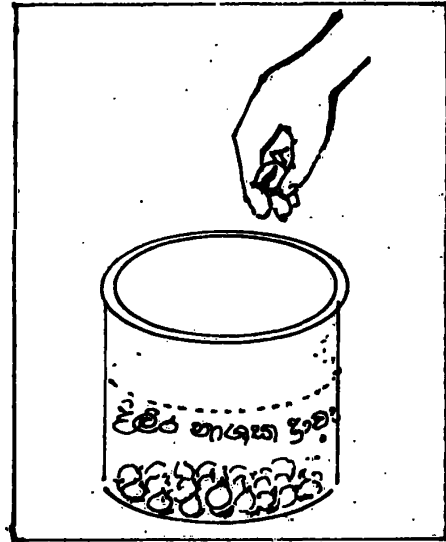
සිසිල් උෂ්ණත්වය නිසා බල්බ තුළ පුෂ්ප අංකුර හටගැනීම උත්තේජනය වේ. එනිසා මල් කිහිපි වැඩිපුර හට ගනී.

ස්ථානයක් තේරීම

ජලවහනය ඉතා සතුටුදායක, හොඳින් හිරුඵලිය ලැබෙන සරු පසක් සහිත භූමියක් තෝරාගන්න. සාමාන්‍ය වගාවට මෙන් ගැඹුරට පස පෙරලා පාත්ති සකසා ගන්න.

බල්බ සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම

වසන්තිකරණය කරන ලද බල්බ සිටුවීමට පෙර කැප්ටාන්, නිරාම් වැනි දීලීර නාශක ද්‍රාවණයක විතාඩ් 30 පමණ ගිල්වා ගන්න.

සිටුවීම

සකසා ගත් පාත්තිවල, බල්බයෙන් 2/3 පමණ පස යටට සිටින සේ සිටුවන්න.

පරතරය

සෙ. මී. 22.5x22.5 හෝ සෙ.මී. 30x15

පොහොර යෙදීම

පාත්ති සකස් කරන විට එහි වර්ග මීටරයකට හොඳින් දිරාපත්වූ කාබනික පොහොර කීලෝග්‍රෑම් 1-2 පමණ බැගින් යොදා පසට කළුවම් කරන්න. මෙයට අමතරව මූලික පොහොර වශයෙන් බීජ බල්බ සිටුවීමට දින 2 පමණ පෙර අක්කරයකට ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කී. ග්‍රෑ 40 හා මිදුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කී. ග්‍රෑ. 20 යොදන්න.

- 1 වන මතුපිට පොහොර - සිටුවා සතියකට පසු අක්කරයකට යුරියා කී. ග්‍රෑ. 20
- 2 වන මතුපිට පොහොර - සිටුවා දින 45 පසු අක්කරයකට යුරියා කී. ග්‍රෑ. 30 සහ මිදුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කී. ග්‍රෑ. 10

වල් මර්ධනය ජල සම්පාදනය හා රෝග පළිබෝධ මර්ධන

මෙය සාමාන්‍ය බෝගයට මෙන්ම සිදු කරන්න. විශේෂයෙන්ම දම් පැල්ලම් රෝගය වැළඳීම වළකා ගැනීම සඳහා නිර්දේශිත දීලීර නාශක ආරක්ෂාකාරී පියවරක් ලෙස දින 10 පමණ වරක් බැගින් යොදන්න.

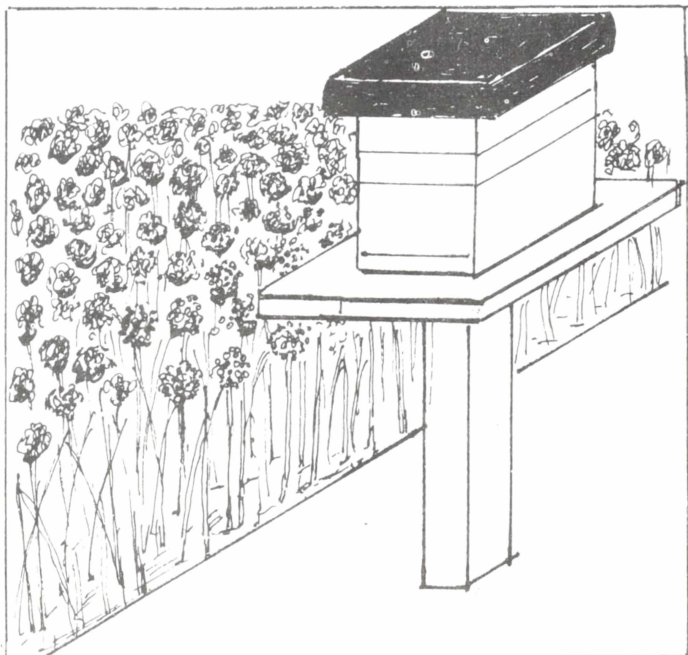
මල්පිපෙන අවස්ථාවේදී, එනම් වගාවට දින 40 පමණ වූ පසුව කෘමි නාශක හා දීලීර නාශක භාවිතා කළ යුත්තේ අන්‍යාවශ්‍යම නම් පමණකි. නැතහොත් මල්පරාගනය සිදු කරන කෘමීන් විනාශ වේ. එසේම මෙවැනි කෘමීන් වගාව වෙත ආකර්ශනය වීමද අඩු වේ.

සියළුම මල් වල බීජ සෑහෙන පමණ මෝරන තෙක් ජල සම්පාදනය කරන්න.

පරාගනය

මි මැස්සන් වැනි කෘමීන්, මල් පිපී ඇති වගාව වෙත ආකර්ශනය කර ගැනීමට පියවර ගන්න. මේ සඳහා වගාව අවට මි මැසි පෙට්ටි කීපයක් තැන්පත් කිරීම, වගාව අවට මල් හට ගන්නා ශාක වර්ග වැවීම සුදුසුය.

කෙසේ වුවද මල් පිපීමෙන් පසුව කෘමි නාශකයක් යෙදීමට සිදු වුවහොත් කෘතීමව වල් පරාගනය කළ යුතුය. මේ සඳහා කුරුළු පිහාටු හෝ සියුම් කෙඳි සහිත බුරුසුවක් මගින් මල් සෙමින් පිරි මදින්න.

සුළං බාධක

තද සුළං මගින් මල් කඩා වැටේ. එනිසා වගාව වටා සුළං බාධක ලෙස වෙනත් බෝග සිටුවන්න. එසේම පාත්ති වටා ලී සිටුවා මල් කඩා ගොවැටෙන පරිදි ලිණු අදින්න.

නැතහොත් ආධාරක ලෙස සිටුවා ඇති කෝටු වලට මල් ලීහිල්ව බැඳ තබන්න.

දෙවන මතුපිට පොහොර යොදන අවස්ථාවේදී බල්බ අසලට පස් දැමීම මගින්ද මල් කිතිති මුලින් කඩා වැටීම අඩුකර ගත හැකිය.

වර්ෂාවෙන් ආරක්ෂා කරගැනීම

තද වර්ෂාවෙන් මල් වලට තදබල හානි ඇතිවිය හැකිය. මෙය වළක්වා ගැනීම සඳහා වර්ෂාව ඇති විට සහ සුදු පොලිතිනයකින් පාත්ති ආවරණය කරන්න.

විශේෂයෙන් මල් මෝරා ඇති විට වර්ෂාවට හසුවීමෙන් මල්වලට බීජ පැල වේ.

බීජ අස්වනු ගෙලීම

ජනවාරි මස බීජ බල්බ සිටුවීමෙන් මාර්තු අප්‍රේල් හිදී බීජ අස්වනු ගෙලාගත හැකිය. එසේ මල් පොකුරක ඇති කුඩා මල් වලින් 10% - 20% පමණ පුපුරා කළු පැහැති බීජ දිස්වන විට එවැනි මල් තටුවෙන් සෙ.මි. 30 (1') පමණ කොටසක්ද සමග ගෙලාගන්න. මෙලෙස තුන් වරකදී පමණ මුළු වගාවේම මල් ගෙලාගත යුතුය.

බිජු ලබා ගැනීම

තෙලාගත් මල් අවිච්චි වියළත්ත. ඉන්පසු අතේ පොඩිකර බිජු වෙන් කර ගන්න. මෙම බිජු පොලා ගුද්ධ කොට නැවත හොඳින් වියළා තෙතමනය 8% පමණ වනතෙක් අඩු කරගන්න. ඉන්පසු පොලිතින් බදුන්වල අසුරා මුද්‍රා තබා ගබඩා කරන්න.

අස්වැන්න

මීටර 3 දිග සෙ. මී. 75 පළල පාත්ති 8-12 පමණ සංඛ්‍යාවක සිටුවා ගත හැකි ලොකු ඒණු මව් බල්බ 300-500 පමණ අක්කරයකට අවශ්‍ය බිජු ප්‍රමාණය පහසුවෙන් ලබා ගත හැකිය.

එක් මව් බල්බයකින් මල් 3-4 පමණ හට ගනී මෙමගින් ලබාගත හැකි බිජු ප්‍රමාණය ග්‍රෑම් 5-6 පමණ වේ.

දඹුල්ල ප්‍රදේශයේ සමහර වගා කරුවන් විසින් අක්කර 1/8 (ව.මී. 500) ප්‍රමාණයේ වගාවකින් බිජු කිලෝ ග්‍රෑම් 25-30 අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට සමත්වී තිබේ.

අක්කර $\frac{1}{8}$ ඉතා ඉහළ
කිනි කිලෝ ග්‍රෑම්
25-30 ක්...!

ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය

වාරි මාර්ග යටතේ හෙක්ටයාරක (අක්කර 2.5 පමණ) ලොකු ඒණු වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන ශ්‍රමය

කාර්යය	ශ්‍රම දින ගණන
සියලු තවාන කටයුතු	- 200
මූලික බිම් ගුද්ධ කිරීම	- 20
පාත්තිසැකසීම	- 120
පැල ගැලවීම, සිටුවීම	- 207
පොහොර හා වල් නාශක යෙදීම	- 180
පළිබෝධ මර්ධනය	- 20
ජල සැපයීම	- 70
අස්වනු තෙලීම	- 130
අස්වැන්න පිරිසිදු කිරීම හා වියළීම	- 30
එකතුව	<u>977</u>

කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍යයන් හඳුනාගන්න

කෘෂිතාගක දිලීර නාශක හා වල් නාශක වර්ග මෙම පත්‍රිකාවෙහි අදාළ ස්ථානයන්හි සඳහන් කර තිබෙන්නේ එම ද්‍රව්‍යයන්හි පොදු නාම වලිනි. ඔබගේ පහසුව සඳහා එකී ද්‍රව්‍යයන්ට අදාළ විවිධ වෙළඳ නම් වලින් නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කරනු ලබන නිෂ්පාදිතයන්හි නම් මෙහි පහත සඳහන් කර තිබේ. මෙහි අංකගු කර තිබෙන්නේ 1992.12.31 දින දක්වා පළිබෝධ නාශක රෙජිස්ට්‍රාර් විසින් ලියාපදිංචි කර ඇති නිෂ්පාදිතයන් පමණකි.

කෘෂිතාගක

පොදු නාමය	වෙළඳ නාම
කාබර්ල් 85% තෙත්කළ හැකිකුඩු	- සෙවින් 85 එස්. සෙවින් 85 ඩබ්. පී. කාබර්ල් 85% ඩබ්. පී.
ට්‍රයික්ලෝර්ගොන්- ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- ඩිප්ටරෙක්ස් එල්.සී. 50%
ඩයසිතෝන් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- හාක්‍රොස් බ්‍රසුඩින් 50 ජී සී
එස්කේන්වලරේට් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 75 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- සුම්සිඩින් සුපර්
ක්ලෝර්පයිරිගොස් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 200 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- පයිරිතෙක්ස් 20 ජී.සී. මැක්ගොස්
ප්‍රොනියොගොස් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- ටොකුනයෝන් ජී. සී
ෆෙක්නියෝන් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 500 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- ලෙබසිසිඩ් ජී. සී. 50% බේටෙක්ස් ජී සී 50, ෆෙක්නියෝන් 50% ජී.සී

දිලීර නාශක

නිරාම 80% තෙත්කලහැකි කුඩු	- පොර්මසොල් ෆොර්ටේ ඩබ්. පී. 80%
කැප්ටාන් 80% තෙත් කලහැකි කුඩු	- මැක්වුඩ්ස් කැප්ටාන් 80% ඩබ්. පී. කැප්ටාන් 80% ඩබ්. පී.
කැප්ටාන් 50% තෙත් කලහැකි කුඩු	- බවර්ස් කැප්ටාන්
බෙතොමිල් 50% තෙත් කලහැකි කුඩු	- බෙන්ලේට්, හාක්‍රොස් බෙතර්
කියුප්‍රස් ඔක්ස්සයිඩ් 50% තෙත්කල හැකිකුඩු	- පෙරතොක්ස්, කොපර් සැන්ඩොස්
නයෝෆතේට් මිනසිල් 50%+ නිරාම 30% තෙත්කල හැකි කුඩු	- හෝමායි ඩබ්. පී.
ටර්බුකොතයෝල් - ලීටරයකට ග්‍රෑම් 250 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- ෆොලිකර් 250 ජී. සී
නයෝෆතේට් මිනසිල් 70% තෙත් කල හැකි කුඩු	- ටොප්සින් එම්. 70 ඩබ්. පී.
ක්ලෝරොනැලොනිල් 75% තෙත් කල හැකි කුඩු	- ඩැකොනිල් 75 ඩබ්. පී
මැන්කොසෙබ් 80% තෙත් කල හැකි කුඩු	- මැන්කොසෙබ් 80% මැන්සේට් 200 ඩබ්.පී. 45; ටොන්ඩොසෙබ්, හාක්‍රොස් හාක්‍රොසෙබ්

වල් නාශක

ඇලක්ලෝර්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 480 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- රෙඩ් ස්ටාර් ඇලක්ලෝර්, ලැසෝ; ඇලක්ලෝර් 48 ජී.සී
ඔක්සිෆ්ලුවොර්ගොන්, ලීටරයකට ග්‍රෑම් 240 සාන්ද්‍ර නෙලෝදය	- ගෝල් 2 ජී
ග්ලයිෆොසේට් අසී. පී. ඒ. ලීටරයකට ග්‍රෑම් 410 ද්‍රාව්‍ය සාන්ද්‍රනය	- රවුන්ඩ් අප්; හාක්‍රොස් කවුන්ටර්; රෙඩ්ස්ටාර් ග්ලයිසෙල්; ඩිස්ට්‍රෝයි; බවර්සේට්
මෙනාබෙන්ස්නයසු රෝන් 70% තෙත් කල හැකි කුඩු	- ට්‍රිබියුනිල්

විෂය උපදේශක මඩුල්ල

- කේ. ඒ. මෙන්තානන්ද
- ඩී. ටී. ද එස්. එල්. බෝගහවත්ත
- චයි. එම්. වික්‍රමසිංහ
- බී. විජේරත්න
- ඩබ්. ආර්. ඩිංගිරි බණ්ඩා
- එල්. සී. විජේතිලක
- සී. එම්. ඩී. ධර්මසේන
- ආචාර්ය ඩී. එස්. පී. කුරුප්පු ආරච්චි
- අයි. ජී. තිලකරත්න
- කේ. ඊ. කරුණාතිලක
- එල්. අපොන්සු

රචනය හා සංස්කරණය

- කේ. එන්. මාන්කෝට්ටේ

විත්‍ර ශිල්පීන්

- ඉන්ද්‍රානී කරුණාරත්න
- ඉන්ද්‍රානී හීනට්ටල
- මිල්ටන් ගුණසේන
- ගාමිණී රාජපක්ෂ

සැකසුම

ශ්‍රවණ දැනුම මධ්‍යස්ථානය, ගත්තෝරුව

1993

මෙම ප්‍රකාශනයේ මුද්‍රණ වියදම් දරණ ලද්දේ ඇමරිකා එක්සත්
රාජ්‍යයේ, ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන ඒජන්සියේ, කෘතී විවිධාගී-
කරණ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය මගිනි.

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : Department of Agriculture

1. Place of Scanning : Department of Agriculture, Peradeniya

2. Date Scanned : 2018 / 02 / 03

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N. S. Karunaratna

Signature : Sithaya

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Chief Librarian

Name : Saumya Upamalika

Signature :

Date : 2018 / 02 / 03

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"